

Aires del Plata

Sempre és sorprenent de saber les coses. Em diuen que el més important traductor d'obres angleses al català (abans, naturalment, de l'edició dels diccionaris de l'Oliva) és un català que en els darrers vint anys ha estat a Catalunya només dues vegades, i de pas gairebé. Es diu Jordi Arbonès, i viu a l'Argentina.

D'obres traduïdes seves segur que n'heu llegit. Els *Tròpic de Càncer* i *Tròpic de Capricorn* de Miller; peces tan conegudes com *Per qui toquen les campanes* o *Allò que el vent s'endugué*, les obres d'Anaïs Nin, de Faulkner... i *La fira de les vanitats* de William Thackeray, per dir-ne només algunes de les més conegudes. Ara mateix té a punt de solfa la traducció de *La taronja mecànica*, d'Anthony Burgess.

Però Jordi Arbonès fa Catalunya a l'Argentina des d'altres vessants: ara ha organitzat el Centre d'Estudis Catalans del Plata, a la Universitat del Plata, naturalment, que serà la primera universitat de Sud-amèrica que tindrà departament de llengua catalana. L'informador que m'informa té una obsessió, les adreces. I em demana que us passi la del protagonista d'avui. Podeu escriure, si us cal i us sembla, a Jordi Arbonès a Guido

Spano, 626.- 1876, Bernal, a Buenos Aires, República Argentina, amb democràcia recuperada i Malvines perdudes.

¿No us sorprèn que en tota l'Amèrica «hispana» no hi hagués cap, ni una, universitat amb càtedra de català? A mi, sí. Un dia en feia el recompte, i en tenim d'esteses arreu del món. Des de l'URSS als EUA, passant pels llocs més inversemblants. Però l'Amèrica «hispana» ens havia oblidat.

Que l'Amèrica que parla oficialment en castellà no m'hauria pas de sorprendre: al capdavant, fa menys d'un any, si no m'erro de comptes, que s'estrenaven les primeres càtedres a universitats castellanques, a Madrid i Salamanca. Per mi que en això de la llengua ens tenen una mica de mania els castellans.

O potser és que estaven ben convençuts que —amb la política centralista que ens imposaven— la nostra llengua moriria més de pressa que el temps de muntar una càtedra. Però és que els castellanoparlants d'Amèrica es guien potser per les idees de la Meseta? Ho dubto. I no ho entenc, en cap cas.

Pius Pujades

Arri 10-12-83